

De EPC: toetsen en toezicht houden

Goed gereedschap voor gemeenten

SenterNovem is een agentschap van

SenterNovem, voor innovatie en duurzaamheid
 Een sterk innovatief bedrijfsleven in een leefbare, duurzame samenleving. SenterNovem stimuleert duurzame economische groei door een brug te slaan tussen markt en overheid, nationaal en internationaal. Bedrijven, (kennis)instellingen en overheden kunnen bij SenterNovem terecht voor advies, kennis en financiële ondersteuning. Wij verbinden partijen die met passie en gedrevenheid willen werken aan een duurzame en innovatieve samenleving. SenterNovem is een agentschap van Economische Zaken en realiseert beleid in opdracht van de Rijksoverheid op een professionele, effectieve en inspirerende wijze. Meer informatie: www.senternovem.nl of telefoon (030) 239 35 33.

Catharijnesingel 59
 Postbus 8242
 3503 RE Utrecht
 Telefoon (030) 239 35 33
 Telefax (030) 231 64 91

www.senternovem.nl/kompas November 2008
gemeenten@senternovem.nl Publicatienummer 2KPG0804

SenterNovem voert in opdracht van VROM / Wonen, Wijken en Integratie 'Kompas, energiebewust wonen en werken' uit. Kompas heeft tot doel bij te dragen aan de kabinetsdoelstellingen voor vermindering van de CO2-uitstoot van de gebouwde omgeving, zoals vastgelegd in Schoon en Zuinig. Het accent ligt hierbij op de grootschalige inzet van bewezen praktijkvoorbeelden in woningbouw, utiliteitsbouw en lokaal klimaatbeleid. Kompas richt zich met kennis, advies en andere instrumenten op professionele partijen in de bouw.

De doelgroepen zijn:

- Gemeenten
- Woningbouw:
 - Woningcorporaties
 - Intermediairen voor eigenaar-bewoners en huurders
 - Projectontwikkelaars
- Utiliteitsbouw:
 - Eigenaar-gebruikers
 - Institutionele beleggers en projectontwikkelaars
 - Huurders kantoorgebouwen

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan SenterNovem geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Bij publicaties van SenterNovem die informeren over subsidieregelingen geldt dat de beoordeling van subsidieaanvragen uitsluitend plaatsvindt aan de hand van de officiële publicatie van het besluit in de Staatscourant.

Meer weten?

In de afgelopen jaren is gebleken dat de EPC een effectief instrument is om energiezuinig bouwen te bevorderen. Als gemeente speelt u daarbij een cruciale rol. SenterNovem ondersteunt u daarbij. De belangrijkste hulpmiddelen staan in deze folder. Wilt u meer weten, kijk dan op onze website of bel met het informatiepunt.

www.senternovem.nl/epn

Praktische informatie over energiebesparing in de gebouwde omgeving vindt u op www.senternovem.nl/epn. Op deze site vindt u een schat aan bouwkundige en installatietechnische informatie. Hier vindt u ook informatie over instrumenten, nieuws op EPC-gebied, projecten, subsidies, handhaving en een evenementenagenda. De meest recente versies van de hulpmiddelen die in deze folder staan beschreven, kunt u hier gratis downloaden.

Informatiepunt SenterNovem

Krijgt u de hulpmiddelen liever toegestuurd, neem dan contact op met het Informatiepunt van SenterNovem. Ook met vragen over EPC-berekeningen kunt u hier terecht. U kunt een e-mail sturen naar: gemeenten@senternovem.nl. Hebt u liever iemand aan de telefoon? Bel dan tijdens kantooruren met (030) 239 35 33. De medewerkers van het informatiepunt kunnen u, indien nodig, snel in contact brengen met één van de specialisten van SenterNovem.

'Het is absoluut nodig dat de EPC steeds lager wordt gesteld.'

Wij bouwen zelf al een paar jaar met een EPC van nul. Dat doen we omdat we de noodzaak hiervan inzien: voor het klimaat en voor beperking van de woonlasten. Om meer partijen in de bouw zover te krijgen is het absoluut nodig dat de EPC steeds lager wordt gesteld én dat gemeenten daar goed toezicht op houden.

Henk Seinen – Seinen projectontwikkeling

De EPC: toetsen en toezicht houden

Goed gereedschap voor gemeenten

De EPC (energieprestatiecoëfficiënt) geeft aan hoe energiezuinig een woning of een utiliteitsgebouw is. Hoe lager de EPC, hoe zuiniger. In het Bouwbesluit is aangegeven hoe hoog de EPC maximaal mag zijn.

Wie een bouwvergunning aanvraagt, moet in een EPC-berekening laten zien aan de eis te voldoen. De gemeente controleert de berekening en ziet op de bouwplaats toe dat de bouw volgens de afspraken wordt uitgevoerd.

SenterNovem heeft een aantal instrumenten ontwikkeld om gemeenten te ondersteunen bij toetsing van bouw-aanvragen en bij gericht EPC-toezicht op de bouwplaats. Als gemeente kunt u er kosteloos gebruik van maken.

Deze folder geeft een overzicht van de instrumenten.

‘We hebben de cursus EPC-toezicht als zeer plezierig ervaren’

Samen met enkele gemeenten in de regio hebben we hier op het gemeentehuis de cursus EPC-toezicht georganiseerd. Die heeft ons erg geholpen om meer inzicht te krijgen in wat er speelt en waar je op moet letten bij inspecties. Vooral op het gebied van installatietechniek. We hebben het als zeer plezierig ervaren.

Bauke van der Meulen – gemeente Emmen

EPC-toets bij vergunningverlening

Ambtenaren van bouw- en woningtoezicht die tot taak hebben om de EPC-berekening in vergunningaanvragen te toetsen, hebben specifieke kennis nodig. Het is belangrijk dat u de berekening efficiënt kunt nalopen en dat u de aanvrager concrete aanwijzingen kunt geven wanneer er iets schort. Het is ook belangrijk dat u informatie doorspeelt aan de inspecteurs die toezicht houden op de bouwplaats. Om u hierbij te helpen heeft SenterNovem vier hulpmiddelen ontwikkeld.

Handboek Handhaving EPN

publicatienummer 1KPGEO5.02

Het Handboek Handhaving EPN is een praktisch en actueel naslagwerk met bouwkundige en installatietechnische informatie. Alle onderwerpen die relevant kunnen zijn bij de EPC-berekening, worden in hun onderlinge samenhang besproken. Per onderwerp wordt telkens het desbetreffende deel van de EPC-berekening getoond, samen met een overzicht van forfaitaire waarden en bandbreedtes. De opzet van het handboek sluit aan op de inrichting en fasering van het bouwproces, zodat u snel uw weg kunt vinden.

EPCheck

Met het softwareprogramma EPCheck kunt u digitale EPC-berekeningen in een handomdraai toetsen. Van zo'n vijftig gegevens toetst het programma of ze compleet zijn aangeleverd, binnen de voorgeschreven bandbreedte vallen en een logische onderlinge samenhang hebben. Elk item wordt toegelicht en er worden handige verwijzingen gegeven naar andere informatiebronnen. U kunt de resultaten printen. Inspecteurs

die op de bouwplaats toezicht houden, krijgen daarmee een handzaam overzicht van alle kritische controlepunten.

Checklists

Wanneer de EPC-berekening op papier is ingediend, kunt u gebruik maken van checklists om de aanvraag te controleren. Deze loodsen u systematisch door de EPC-berekening. Door na te lopen of een ingediende berekening voldoet aan de vooraf bepaalde controlepunten krijgt u snel een beeld van de kwaliteit van de EPC-berekening. Er bestaan beknopte en uitgebreide checklists voor zowel de woningbouw als de utiliteitsbouw.

Voorbeeldrapporten

Met voorbeeldrapporten kunt u specifieke richtlijnen geven voor het opstellen van een toelichtende rapportage bij een EPC-berekening. Duidelijke richtlijnen komen de uniformiteit, overzichtelijkheid en volledigheid van ingediende bouwvoorwaarden ten goede.

EPCheck, de checklists en de voorbeeldrapporten zijn te vinden op de cd-rom in het Handboek Handhaving EPN.

‘Als er iets in een EPC-berekening niet klopt, vis je dat er snel uit’

Het handboek Handhaving EPN ligt altijd op mijn bureau. Erg nuttig. Specifieke onderwerpen kun je vrij snel vinden. Het is leesbaar geschreven en redelijk to the point. Niet tot in uiterste details, maar genoeg om te beoordelen of een EPC-berekening goed is opgezet. Als er iets niet klopt, vis je dat er snel uit.

Marcel Blaauw – gemeente Utrecht

EPC-toezicht op de bouwplaats

Waar regels zijn, is controle nodig. De gemeente moet dus ook op de bouwplaats toezicht houden op een juiste uitvoering van energiemaatregelen. Wanneer u als inspecteur bouw- en woningtoezicht hiermee belast bent, is het belangrijk om op de juiste momenten en met kennis van zaken controles te uit te voeren. Zo helpt u fouten voorkomen. SenterNovem kan u hierbij op verschillende manieren helpen.

Cursus EPC-toezicht

Speciaal voor inspecteurs bouw- en woningtoezicht is er een praktijkgerichte cursus over EPC-toezicht. Hierin maakt u kennis met controle op bouwkundige en installatietechnische zaken. Aan de hand van concrete voorbeelden krijgt u een goed beeld van kritische aandachtspunten en controlemomenten. De cursus beslaat één dagdeel en wordt ‘in company’ gegeven voor groepen van vijftien tot dertig inspecteurs. Kleinere groepen kunnen zich aanmelden voor een cursus bij SenterNovem in Utrecht. U kunt natuurlijk ook met buurgemeenten een groep samenstellen.

Checklist in EPCheck

Voor de specifieke controlepunten van een bepaald bouwwerk kunt u de kant-en-klare checklist gebruiken die gemaakt wordt met het computerprogramma EPCheck (zie hiernaast). De controlepunten print u op één A4-tje dat u op werkbezoek gemakkelijk mee kunt nemen.

Algemene checklist

publicatienummer 2KPGEO702

Specifiek voor woningbouw staan in een algemene checklist alle controlepunten overzichtelijk op een rij. In de checklist staat waar u bij controle op moet letten en wanneer de controle moet gebeuren: tussentijds of aan het eind van het bouwproces. Hiermee kunt u het EPC-toezicht plannen.

Rekenliniaal voor thermische isolatie

publicatienummer 2KPGEO704

De rekenliniaal is een handig hulpmiddel om de isolatiewaarde van gevels en beglazing te controleren. Met de schuif op de liniaal meet u de dikte van het isolatiemateriaal en in het venster verschijnt indicatieve Rc-waarde van de gevelconstructie. Op de achterzijde van de liniaal staat een tabel waarin u ziet of het juiste glas is geplaatst.

De EPC werkt

De EPC is in 1995 ingevoerd om energiebesparing in de nieuwbouw te bevorderen. Bouwpartijen kunnen zelf kiezen hoe dat wordt gerealiseerd. De overheid legt geen normen op aan afzonderlijke maatregelen, maar vraagt een totaalprestatie. Die aanpak werkt. In ruim tien jaar kon de EPC voor nieuwbouwwoningen worden verlaagd van 1,4 naar 0,8. In 2014 is een maximum van 0,4 voorzien en in 2020 dienen nieuwe woningen volledig energieneutraal te zijn. Dat is een klinkend resultaat waar partijen in de bouw, vergunningverleners en toezichthouders met elkaar hard aan werken.

